

Sosiaali- ja terveyslautakunta	§ 57	13.05.2020
Sosiaali- ja terveyslautakunta	§ 74	10.06.2020
Sosiaali- ja terveyslautakunta	§ 97	02.09.2020
Kaupunginhallitus	§ 342	14.09.2020

Kehitysvammahuollon kehittämisohjelma 2020-2024

1550/05.04.00/2020

Sosiaali- ja terveyslautakunta 13.05.2020 § 57

Valmistelijat: sosiaalipalveluiden johtaja Eeva Purhonen, eeva.purhonen@salo.fi, p. 044 778 3000 ja kehitysvammahuollon esimies Laura Tuominen, laura.tuominen@salo.fi, p. 044 778 2561

Kehitysvammahuollon suunnitelma vuosille 2019-2020 hyväksyttiin sosiaali- ja terveyslautakunnassa 12.12.2018 (§ 178). Tuolloin suunnitelma tehtiin lyhyelle ajanjaksolle SOTE-valmistelun ja vammaislakiuudistuksen takia. Kumpikaan em. asioista ei ole edennyt oleellisesti kuluneiden vuosien aikana, mutta kehitysvammahuollon kehittämistarpeet ovat edelleen ajankohtaisia.

Salo tuottaa edelleen suurimman osan asumispalveluista itse, mutta vuoden 2020 aikana on siirrytty aiempaa laajemmin ostopalveluihin. Salon on tullut yksityistä palvelutuotantoa, joka on mahdollistanut myös paljon apua tarvitsevien, vaikeasti kehitysvammaisten asumisen kotikunnassaan. Maaliskuussa 2020 tehdyn ryhmäkoti Rakuunan lakkautuspäätöksen ja henkilöstön uudelleen sijoittumisen avulla on pystytty toteuttamaan kaikkien kuuden asumisyksikön ympärivuorokautinen toiminta. Karpalokodin ohjatussa asumisessa on vain iltavuoro ja tukiasumisessa aamuvuoro.

Asumispalveluissa on pystyttävä jatkossa panostamaan entistä enemmän asukkaiden viriketoimintaan hoitotyön ohella. Tämä on suuri toiminnan muutos koko kehitysvammahuollon asumispalveluissa, joka vaatii toimintatavan ja asenteen muutosta, mutta myös henkilöstöresurssin vahvistamista.

Suunnitelmassa todetaan, että ikääntyvien ja hoivaa tarvitsevien asiakkaiden asumispaikkojen lisätarve on arviolta 5-10 paikkaa suunnitelmakaudella. Lisäksi tulee varautua Salon sairaala 2023 -hankkeen tuomaan sairaalapaikkojen vähenemiseen lisäämällä omia lyhytaikaispaikkoja, jolloin nopea siirto sairaalasta mahdollistuu. Omaa asumispalvelua vahvistavana ratkaisuna voidaan tarkastella Isohärjänmäen tilojen hyödyntämistä ja pohtia hoivapaikkojen lisäämisen mahdollistamista Salon kaupungin omia tiloja muokkaamalla/laajentamalla. Toinen vaihtoehto on hankkia tarvittavat paikat ostopalveluina. Ostopalveluiden lisääntyminen vaatii lisää sosiaaliohjajan työpanosta.

Sairaanhoidollisen osaamisen vahvistamiseksi kehitysvammahuoltoon tarvitaan tulevina vuosina kaksi sairaanhoitajaa lisää ja laitoshuoltajien

määrän lisäämisellä mahdollistetaan hoitajien työpanoksen kohdistuminen hoitotyöhön. Henkilöstölisäykset tuodaan vuosittain käsittelyyn talosuarvion kautta. Henkilöstön ammatillisuuden vahvistamiseksi jatkossa ei enää täytetä vapautuvia avustajan työsuhteita, vaan ne muutetaan talousarviokäsittelyn kautta hoitajien työsuhteiksi.

Vt. sosiaali- ja terveystalouden johtaja:

Sosiaali- ja terveystalouden hyväksyy Kehitysvammahuollon suunnitelman vuosille 2020-2024.

Päätös:

Puheenjohtaja Satu Parttimaa ehdotti asian palauttamista uudelleen valmisteluun siten, että pyydetään vammaisneuvoston lausunto asiasta, selvitetään mitä palveluja ostetaan ja tuotetaan itse ja selvitetään olemassa oleva rakennuskanta. Kehittämissuunnitelman loppuun yhteenveto, jossa tulevaisuuden visio, johtopäätökset ja päätösehdotukset toimenpiteistä ja niihin sisältyvät laskelmat henkilöstö- ja talousvaikutuksineen.

Jäsen Marjatta Hyttinen ja jäsen Tuula Stenström kannattivat puheenjohtajan ehdotusta.

Sosiaali- ja terveystalouden hyväksyi yksimielisesti puheenjohtajan ehdotuksen.

Sosiaali- ja terveystalouden 10.06.2020 § 74

Valmistelijat: sosiaalipalveluiden johtaja Eeva Purhonen, eeva.purhonen@salo.fi, puh. 044 778 3000 ja kehitysvammahuollon esimies Laura Tuominen, laura.tuominen@salo.fi, puh. 044 778 2561

Kehitysvammahuollon suunnitelman sisältöä on muokattu sosiaali- ja terveystalouden antaman evästyksen mukaisesti. Suunnitelma on myös nimetty Kehitysvammahuollon kehittämissuunnitelmaksi vuosille 2020-2024. Vammaisneuvosto käsitteli kehitysvammahuollon kehittämissuunnitelmaa kokouksessaan 2.6.2020 ja vammaisneuvoston antaman lausunnon keskeinen sisältö on kirjattu ohjelmaan omaksi kohdaksi. Vammaisneuvoston lausunto, joka on myös Salon kehitysvammaisten tuki ry:n kannanotto, on liitteenä.

Kehittämissuunnitelmassa esitetään kehitysvammahuollon henkilöstörakenteen osaamisen vahvistamista lisäämällä sairaanhoitajia hoivayksiköihin ja nostamalla yleistä koulutustasoa. Koulutustason nosto voidaan tehdä muuttamalla vapautuvia avustajan työsuhteita hoitajien työsuhteiksi. Laitoshuoltajia tarvitaan lisää, jotta asumisyksiköiden riittävä hygieniataso voidaan turvata ja että hoitajien aikaa vapautuu hoitotyöhön.

Tarvittavia lisäpaikkoja esitetään hankittavaksi saneeraamalla Isohärjänmäen vapaaksi jäänyt tila kuusipaikkaiseksi asumisyksiköksi ja rakentamalla Ylermin tontille viisipaikkainen lisäyksikkö. Näin saadaan vuoteen 2023 mennessä tarvittavat lisäpaikat omana tuotantona. Toisena vaihtoehtona olisi rakentaa kokonaan uusi 15-paikkainen yksikkö tai saada joku rakentamaan Saloon uusi vuokrattava yksikkö.

Vt. sosiaali- ja terveystalouden johtaja:

Sosiaali- ja terveystalouden hyväksyy Kehitysvammahuollon kehittämissuunnitelman vuosille 2020-2024 ja lähettää sen kaupunginhallitukselle hyväksyttäväksi ja eteenpäin valtuuston hyväksyttäväksi.

Päätös:

Merkittiin, että kehitysvammahuollon esimies Laura Tuominen oli kokouksen alussa paikalla asiaa koskevia kysymyksiä varten.

Jäsen Marjatta Hyttinen ehdotti, että asia palautetaan uudelleen valmisteluun siten, että tutkitaan mahdollinen kolmas vaihtoehto, kehitysvamma- ja vanhuspalveluiden yhteisen uudisrakennuksen selvitys, jossa huomioidaan vanhuspalveluiden synergiaetua.

Jäsen Heikki Liedt kannatti Marjatta Hyttisen ehdotusta.

Sosiaali- ja terveystalouden hyväksyi yksimielisesti jäsen Marjatta Hyttisen ehdotuksen.

Sosiaali- ja terveystalouden 02.09.2020 § 97

Kehitysvammahuollon kehittämissuunnitelman viimeisimpään versioon on lisätty kolmas vaihtoehto vanhuspalveluiden yhteisen uudisrakennuksen muodossa. Yhteishanke voidaan toteuttaa ikääntyneiden tai muutoin paljon hoivaa tarvitsevien asiakkaiden osalta, mutta se ei ratkaise autismikirjon asumispalveluiden turvaamista. Isohärjänmäen nykyisistä asumisyksiköistä luopuminen vaatisi kuitenkin molempien ryhmien asumistarpeiden huomioon ottamista. Tällä hetkellä Salossa ei ole yksityistä palvelutarjontaa riittävästi ratkaisemaan tarvetta.

Vuoden 2021 talousarvion henkilöstösuunnitelmaan esitetään asumispalveluiden hygieniatason turvaamisen ja henkilöstön koulutustason nostamisen perusteella yhtä sairaanhoitajaa ja yhtä laitoshuoltajaa. Samanlainen henkilöstön lisästarve olisi myös vuonna 2022.

Jatkosuunnittelua varten tarvitaan linjausta seuraaviin asioihin:

- saneerataanko Isohärjänmäen yksiköt vai luovutaanko niistä kokonaan?
- rakennetaanko uudet yksiköt itse vai haetaanko rakentajaa ja tilojen vuokraajaa ?
- kilpailutetaanko yksityiset toimijat rakentamaan Saloon ja tuottamaan myös palvelut?

Kehittämishjelmaan liittyvät henkilöstölisäykset ja investoinnit tuodaan erikseen päätettäväksi talousarvioprosessin yhteydessä.

Vt. sosiaali- ja terveystalveluiden johtaja:

Sosiaali- ja terveystalvutakunta hyväksyy Kehitysvammahuollon kehittämishjelman vuosille 2020-2024 ja lähettää sen kaupunginhallituksen ja edelleen kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi.

Päätös:

Sosiaali- ja terveystalvutakunta hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Lisäksi sosiaali- ja terveystalvutakunta evästäää kaupunginhallitusta, että luovutaan Isohärjänmäen kiinteistöistä ja kilpailutetaan 45 paikkainen yksikkö (15 paikkaa kehitysvammaisille ja 30 paikkaa ikäihmisille) vuokramallilla toteutettaviksi.

Kaupunginhallitus 14.09.2020 § 342

Sosiaali- ja terveystalvutakunta on kehittämishjelman käsittelyn yhteydessä evästänyt kaupunginhallitusta seuraavasti:

"luovutaan Isohärjänmäen kiinteistöistä ja kilpailutetaan 45 paikkainen yksikkö (15 paikkaa kehitysvammaisille ja 30 paikkaa ikäihmisille) vuokramallilla toteutettaviksi."

Vt. kaupunginjohtaja:

Kaupunginhallitus hyväksyy kehitysvammahuollon kehittämishjelman vuosille 2020-2024 ja lähettää sen edelleen kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi.

Kaupunginhallitus merkitsee saamansa evästyksen tiedoksi.

Päätös:

Merkittiin, että vt. sosiaali- ja terveystalvutakunta Jussi Mattila oli kokouksen alussa paikalla toimiakseen asiassa asiantuntijana.

Ulla Huittinen esitti Lehden kannattamana, että ohjelmaan liittyvät konkreettiset toimenpiteet on tuotava erikseen päätöksentekoon kaupunginhallitukseen tai valtuustoon ennen toimenpiteisiin ryhtymistä.

Päätettiin yksimielisesti hyväksyä Huittisen esittämä lisäys.

Kaupunginhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.